

[Ingeborg Hansen.]

under visse Betingelser at foretage disse Indgreb, begrunder et videre Forbud mod Ægteskabs Indgaaelse, idet man saa kan gøre Tilladelsen til at gifte sig afhængig af, at den syge Person lader sig sterilisere. Selv om naturligvis heller ikke det udvidede Forbud i sig selv vil forhindre, at sindssyge og aandssvage, Psykopater, Alkoholister og Epileptikere sætter Afkom i Verden uden for Ægteskab, maa man dog tro, at de forskellige Fordele, der følger med at leve i et legalt Ægteskab, vil virke tilskyndende til Indgaaelse af Ægteskab. Og hvis den Betingelse, som efter Lovforslaget kan stilles for Tilladelsen, bliver stillet i alle rimelige Tilfælde, vil man paa den Maade være naaet et langt Stykke frem med Hensyn til Forhindring af Overførelse af disse Sygdomme paa Afkommet.

Ægteskabet er imidlertid andet end en Kønsforbindelse. Det er ogsaa en retlig Institution, som er undergivet forskellige Bestemmelser, der indeholder baade Rettigheder og Pligter for de Personer, der indgaar Ægteskab. Der er Retten til Forældremyndighed over Børn, Retten til fælles Goder, Retten til at blive forsørgt og paa den anden Side Pligten til at opdrage Børn, til at forsørge Ægtefælle og Børn og Pligten til at varetage Familiens Tarn. Hvad denne, den retlige Side af Ægteskabet angaar, maa det betragtes som særdeles heldigt at udvide Forbudet mod Ægteskab til at omfatte alle de Personer, som Lovforslaget nævner, da der ikke alene maa kræves en vis Fornuft for at indgaa Ægteskab, men ogsaa visse Evner til at leve i Ægteskab og til at paatage sig de Pligter og nyde de Rettigheder, som følger af dette.

At gøre et Forbud absolut vilde være for haardt og vilde i mange Tilfælde føles ganske urimeligt. Men saaledes som Lovforslaget er formet: at Tilladelse kan gives af Justitsministeriet efter indhentet Erklæring fra Retslægeraadet, maa man sige, at alle rimelige Hensyn er taget. Jeg synes, at Lovforslaget indeholder en heldig Løsning af Spørgsmaalet om de sjæleligt abnormes Tilladelse til Ægteskab. Paa den ene Side gøres det vanskeligt eller umuligt for disse syge at indgaa en varig Forbindelse, som det ikke altid er nemt at faa løst igen, og som, medens den bestaar, kan virke meget haardt, ikke alene for Personen selv, men ogsaa for de Mennesker, der er afhængige af vedkommende under et Ægteskab. Paa den anden Side aabnes der Adgang til, at Samfundet kan varetage de racehygiejniske Hensyn ved at stille som Betingelse for

Ægteskab, at en Ufrugtbargørelse foretages. At Afgørelsen maa bero paa et Skøn i hvert enkelt Tilfælde, er rigtigt. Der spiller saa mange personlige Momenter ind, at der nødvendigvis maa være et vis Elasticitet i Afgørelserne. Naar efter Lovforslaget Justitsministeriet skal træffe Afgørelsen efter indhentet Erklæring fra Retslægeraadet, kan man imidlertid gaa ud fra, at alle rimelige Hensyn er taget.

Paa mit Partis Vegne tilsiger jeg den højtærede Justitsminister Støtte til at gennemføre Lovforslaget.

Rytter: Jeg er vis paa, at den nuværende højtærede Justitsminister ligesom tidligere Justitsministre altid ser med en vis Sorg paa, at man rører ved en fællesskandinavisk Lov. Loven om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning blev jo til efter meget indgaaende Drøftelse mellem Repræsentanter for de tre nordiske Lande. At forandre noget i Loven i det ene Land, uden at der samtidig foretages tilsvarende Ændringer i de andre Lande, er derfor i og for sig kedeligt. Det gælder paa dette som paa andre Omraader. Der var dog her ikke fuldstændig Overensstemmelse, og da Sverige vistnok tidligere har foretaget Fravigelser netop paa dette Omraade, er det forstaaeligt, at man herved har ment at kunne gøre det samme, hvor beklageligt det end er, naar vi nu engang har opnaaet Overensstemmelse i stor Udstrækning, at begynde at fravige den. Jeg antager, at saadan vil enhver Justitsminister se paa en fællesskandinavisk Lov, den nuværende Justitsminister saavel som de tidligere.

Hvad det foreliggende Lovforslag angaar, synes jeg, man skulde have oplyst i Bemærkningerne, at Grundlaget for det er de to tyske Love, Lov af 14. Juli 1933, der handler om Sterilisation — den hedder: Lov om Forhindring af arvesygt Afkom —, og Lov af 18. Oktober 1935 om Beskyttelse af det tyske Folks Arvesundhed. Disse Love danner i Virkeligheden Grundlaget for det Lovforslag, der her foreligger.

Mellem den højtærede Justitsministers Bemærkninger til Lovforslaget og det, som vi nu fik oplyst af den højtærede Socialminister, synes der i øvrigt at være en Uoverensstemmelse, som de to Ministre efter min Mening burde have ordnet mellem sig, forinden Sagen kom frem her i Landstinget. Det er, i alt Fald saa vidt jeg husker, det første Tilfælde, vi har oplevet, hvor en anden Minister end den, der har fremsat et Lovforslag, staar frem og foretager Rettelser